

Carol Goodman

De zomergodin

the house of books

Het gedicht op blz. 152 is vertaald door Rob van Moppes

Oorspronkelijke titel

Arcadia Falls

Uitgave

Ballantine Books, New York

An imprint of The Random House Publishing Group, a division of Random House, Inc., New York

Copyright © 2010 by Carol Goodman

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2011 by The House of Books, Vianen/Antwerpen

Vertaling

Cherie van Gelder

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer BNO, Amsterdam

Omslagillustratie

Clayton Bastiani/Trevillion Images

Foto auteur

Brian Velenchenko

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 2630 7

D/2011/8899/136

NUR 302

www.thehouseofbooks.com

www.carolgoodman.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

E E N

‘**W**e zijn verdwaald,’ zegt mijn dochter voor de derde keer binnen een uur tegen me. ‘Ik heb toch tegen je gezegd dat we een navigatiesysteem moesten kopen. Lexy’s moeder heeft er ook een en zij verdwalen nóóit.’

‘We zijn niet verdwaald,’ zeg ik en kan me nog net bedwingen om Sally onder de neus te wrijven dat we ons ten eerste niet langer dezelfde dingen kunnen veroorloven als Lexy’s moeder en ten tweede dat Lexy’s moeder alleen maar naar het Americana-winkelcentrum of naar de kapper rijdt, twee bestemmingen op nog geen tien kilometer afstand van hun huis in Kings Point zodat de kans op verdwalen vrijwel nihil is. In plaats daarvan zeg ik: ‘We nemen de toeristische route.’

Sally slaat haar ogen ten hemel en gooit haar hoofd in de nek met een gebaar dat inmiddels zo vertrouwd en gracieus is dat het

een yoga-asana lijkt. Dat heb ik een paar weken geleden ook bij wijze van grap tegen haar gezegd. Het was een van die dingen waar we vroeger altijd samen om konden lachen: tieners die de ogen ten hemel slaan. Maar in plaats van te lachen vroeg ze me op een overdreven geduldig toontje of ik alsjeblíeft geen grapjes meer wilde maken. En of ik ook alsjeblíeft wilde ophouden alles met yoga te vergelijken, had ze er nog aan toegevoegd terwijl ze de dopjes van haar iPod in haar oren duwde.

‘Toeristisch houdt in dat we ook iets te zien krijgen. Hoe afgelegen is dat huis eigenlijk?’

‘Het ligt maar tweeënhalp uur rijden van de stad.’

‘Is er wel een trein?’ vraagt Sally, terwijl ze haar nek rekt en begint te snuiven alsof ze de lucht van vrijheid in de neus krijgt. Als ze rechtop zit, kun je pas zien hoe mooi ze is. Ze lijkt op een exotische waadvogel met zo’n sierlijke lange nek.

‘Eh, nee, dat geloof ik niet. Maar misschien is er wel een bus.’

‘O,’ zegt Sally, terwijl ze weer zoals gewoonlijk onderuitzakt. Ze trekt haar lange benen – in de voorgebleekte spijkerbroek die meer heeft gekost dan de maandhuur van mijn eerste appartement – op tot aan haar kin en plugt haar iPod in. ‘Geweldig. Een bus.’ Alsof ik het over de postkoets heb. Mooi zo. Het laatste wat ik wil, is dat Sally de benen neemt naar de stad.

Maar ze heeft wel gelijk als ze zich over het uitzicht langs deze ‘toeristische route’ beklagt. Direct na de afrit van de snelweg zagen we alleen de laaghangende nevel aan weerszijden van de smalle tweebaansweg die kronkelend omhoogloopt door de bergen. Ik zou kunnen opmerken dat ze vroeger altijd dol was op mist en dat ik haar op nevelige ochtenden maar al te vaak eerder heb wakker gemaakt om haar lopend naar school te brengen. Dan deden we net alsof we verdwaald waren in het bos en ik speelde Hans terwijl zij Grietje was, of de houthakker als ze de voorkeur gaf aan Roodkapje. Toen vond ze het altijd juist leuk om verdwaald te zijn. Haar lievelingssprookjes waren verhalen over kinderen die in het bos verdwaalden en allerlei slimme manieren bedachten om weer thuis te komen: door broodkruimels te strooien of een

uitgetrokken draad te gebruiken uit de mouw van hun gebreide trui. Het was een spelletje waar je echt van kon genieten als je wist hoe het zou aflopen: met het verlichte raam van een huisje dat in het donker wenkte, waarmee alle akelige betoveringen verbroken werden en alles weer zo zou worden als het was geweest. Ik kon haar niet kwalijk nemen dat ze niet langer in een dergelijke sprookjesafloop geloofde.

Het is helemaal niet leuk om echt verdwaald te zijn, zoals nu. Hoewel ik de routebeschrijving van de website van de school heb uitgeprint, snapte ik er eigenlijk niet veel van. Toen ik belde om duidelijkheid te krijgen moest Ivy St. Clare, de rector, daar om lachen. 'O, dat beschouwen wij als onderdeel van de ontgroeningsprocedure. Alleen de mensen die Arcadia ook echt kunnen vinden horen hier thuis.' Daarna had ze me nog een heel stel impressionistische aanwijzingen gegeven. 'Je moet in ieder geval de toeristische route langs Wittekill Creek nemen. Dan sla je rechts af bij een oude vervallen schuur – op dat punt is het nog ongeveer anderhalve kilometer naar de school – en daarna ga je omhoog langs een steile helling, via de appelboomgaard waar we vroeger op zomeravonden altijd concerten hielden.' Vervolgens had ze tien minuten lang zitten mijmeren over de tijd waarin de Arcadia School nog een kunstenaarscollectief was geweest, met beroemde muzikanten, dichters en schilders die allemaal sámenwerkten (een woord dat ze om de haverklap gebruikte en een soort magische lading meegaf). Virgil Nash, de beroemde schilder en een van de eerste docenten van het collectief, had zelfs mandoline gespeeld. Via de telefoon had ik een lange anekdote te horen gekregen over Virgil Nash en een stel vrouwelijke pottenbakkers voordat ik de kans kreeg om te vragen wat ik moest doen wanneer we langs de appelboomgaard waren gereden ('rechts afslaan bij het bord van de Witte Heks'). Die aanwijzingen staan op het gele briefje dat ik op het dashboard heb geplakt ('het navigatiesysteem van de arme luitjes,' had ik tegen Sally gezegd, waarbij ik even was vergeten dat ik geen grapjes meer mocht maken), maar daar schiet ik niet veel mee op als ik de boomgaard of het bord niet eens kan zien.

‘Zien die eruit als appelbomen?’ vraag ik zonder echt een antwoord te verwachten van mijn ingeplugde dochter. Maar ze ver-raadt zichzelf door opzij te kijken naar de met knobbelige takken uitgeruste vormen die links van de weg uit de nevel opdoemen.

‘Hé,’ zegt ze, terwijl ze de dopjes uit haar oren trekt. ‘Die doen me denken aan dat verhaal dat je mij altijd voorlas toen ik nog klein was. “Bomen die als trollen op krukken door de modder marcheren.”’

‘Dat zijn die bomen,’ zeg ik, terwijl ik mijn best doe om mijn stem effen te houden. Enthousiasme, ook al zo’n verboden emotie, is geheid de beste manier om elk sprankje nieuwsgierigheid in Sally met wortel en tak uit te roeien. Maar ik vind het echt fantastisch dat ze zich dat verhaal herinnert. ‘Ik heb je toch verteld dat de beide vrouwen die dat verhaal geschreven en geïllustreerd hebben, Vera Beecher en Lily Eberhardt, hier gewoond hebben?’

‘O ja, die twee potten over wie jij een boek schrijft.’

‘We weten niet of ze lesbisch waren, lieverd,’ merk ik op, terwijl ik me afvraag hoe ze momenteel over lesbiennes denkt. Vorig jaar hebben de moeders van Sally’s vriendinnen heel wat zenuw-achtige e-mailtjes uitgewisseld over de nieuwste trend in bi-seksuele experimenten. Waar het uiteindelijk op neerkwam, was dat Jessica Feingold een verhaal verzonnen had over twee meisjes die op het feestje voor haar zestiende verjaardag met elkaar hadden zitten vrijen. Toen ik aan Sally vroeg wat er nu precies aan de hand was, deed ze het hele voorval af als een reactie op een bepaalde tv-uitzending waarin twee meisjes elkaar gekust hadden. Daarna zei ze tegen me dat ik de woorden seksualiteit, geslacht en vrijen niet meer mocht gebruiken.

‘Destijds woonden ongetrouwde vrouwen vaak samen. Zo is dat kunstcollectief ook begonnen. Een paar kunstenaressen uit de stad besloten om hier samen te gaan wonen, zodat ze een bestaan als kunstenaar op konden bouwen in plaats van te trouwen en hun tijd te verdoen aan een opgroeiend gezin.’ Ik zwijg en vraag me af of ik daarmee de indruk heb gewekt dat het hebben van kinderen en een carrière als kunstenaar onverenigbaar zijn en hoe

ik moet uitleggen dat in die tijd – we hebben het over de jaren twintig en dertig – dat ook werkelijk vaak zo was. ‘De vrouwen hadden elkaar leren kennen op een kunstacademie in New York en waren tot de conclusie gekomen dat ze als kunstenaar meer kans op een carrière maakten als ze niet trouwden. Een van hen, Vera Beecher, stelde het landgoed van haar familie ter beschikking. Daarna sloot een heel stel andere kunstenaars zich bij hen aan.’

‘Was het dan een soort hippiecommune?’ vroeg Sally.

‘Zoiets, ja, alleen gebeurde dit eind jaren twintig, begin jaren dertig, lang voordat er hippies waren. Ze noemden zichzelf bohemiens of socialisten. Zelfs van beatniks had nog niemand gehoord...’

‘Ik weet het, mam. Net als Audrey Hepburn in die Gap-commercials.’

‘Ja zoiets. Enfin, ze besloten om het Arcadia te noemen – naar het stadje natuurlijk, maar ook omdat Arcadia een plaats in Griekenland was, waar het leven volmaakt heette te zijn.’

‘En was het dat ook?’ vraagt ze.

‘Was wat ook?’

‘Was het leven hier...’ ze rolt met haar ogen, ‘volmaakt?’

‘Nou ja, niets is volmaakt,’ begin ik, maar dan besef ik ineens hoe vaak ik haar dat de afgelopen tien maanden al voorgehouden heb. Ze hoeft niet met haar ogen te rollen, het onderwerp hangt mij net zo goed de keel uit. ‘Gedurende een tijdje wel, ja. Ze konden leven van het geld dat ze verdienden met hun illustraties voor modebladen en kinderboeken, waardoor ze de kans kregen om te schilderen. Vera Beecher had een opdracht gekregen voor een aantal muurschilderingen in een college in Pennsylvania en samen met Lily Eberhardt schreef ze sprookjes die ze ook illustreerden. Het verhaaltje dat ik je vroeger voorlas...’

‘*Het wisselkind...* zo heette dat toch?’

‘Ja,’ zeg ik. Ik durf er nauwelijks op in te gaan, zo blij ben ik dat ze zich ons lievelingsverhaaltje voor het naar bed gaan nog herinnert. ‘Dat was hun eerste sprookje. Daarna zouden ze er nog meer schrijven en die werden zo populair dat ze genoeg geld hadden om de school op te richten. De opbrengst van de sprookjes wordt nog

steeds gebruikt voor beurzen aan leerlingen van middelbare scholen die talent hebben voor schrijven, beeldende kunst of muziek.' Ik kom in de verleiding om daar 'net als jij' aan toe te voegen, maar dat doe ik niet, want de laatste keer dat ik haar getalenteerd noemde, zei ze dat ze daardoor het gevoel kreeg dat ik haar onder druk zette. 'Weet je nog waar *Het wisselkind* over ging?'

'Eh... o ja, hoor... Er was eens een meisje dat het leuk vond om net te doen alsof ze verdwaald was, tot... tot...'

'...tot de dag waarop ze werkelijk de weg kwijtraakte. Ze speelde graag...'

'...in de oude boomgaard en dan deed ze net alsof de bomen trollen waren die op krukken door de modder marcheerden,' maakt Sally de zin af, met een stem waarin alle verboden emoties tussen vreugde en blijdschap doorklinken. 'Tot ze op een dag een oude heks tegenkwam, die helemaal in het wit was gekleed... O-lieve-hemel-nog-aan-toe, stop, stop!' schreeuwt Sally en begint zo hard op het dashboard te timmeren dat ik bijna van de weg raak. 'Daar is ze! De Witte Heks!'

Uit de mist doemt een scheefstaande gestalte op – een uit tin gestante vrouwengestalte met een heksenhoed en een bezem. Het beschilderde metalen bord zit onder de roest, maar dit is duidelijk de Witte Heks, het enige overblijfsel van een clandestiene kroeg uit de tijd van de drooglegging die zich hier al bevond toen de kunstenaars vanuit de stad naar deze omgeving verhuisden.

'Dan moeten we deze kant op,' zeg ik en rijd een smalle eigen weg op. Meteen wordt het zo donker om ons heen dat ik moet stoppen... en prompt slaat de motor af, waardoor ik eraan herinnerd word dat de temperamentvolle, elf jaar oude Jaguar van mijn man Jude eigenlijk allang een beurt had moeten hebben. Maar in plaats van meteen rekensommetjes te gaan maken – hoeveel ik voor de auto zou krijgen, hoeveel het zou kosten om een vervangende wagen te kopen, hoeveel er nog op mijn spaarrekening staat, hoeveel het leven in Great Neck ons kost, hoeveel minder we ergens anders nodig zouden hebben, wat het huis me zou opleveren, hoe erg Sally me zal haten omdat ik haar voor haar derde

jaar van school haal – iets wat in de afgelopen maanden bijna een tweede natuur van me is geworden, kijk ik omhoog naar het gewelfde bladerdak boven ons hoofd, met takken die als biddende handen in elkaar grijpen en luister naar het geluid van het water dat van hun gespikkelde ledematen drupt. Dan slaak ik een zucht waarvan ik het gevoel heb dat ik die al tien maanden heb ingehouden, vanaf het moment dat Judes secretaresse me belde met de mededeling dat hij tijdens zijn wekelijkse partijtje squash in elkaar was gezakt en naar het St. Francis Hospital was gebracht, omdat ze daar de beste cardiologische afdeling hadden.

‘Dit is het kristallen pad dat het verdwaalde meisje neemt nadat ze de witte heks heeft ontmoet,’ zegt Sally met een stem die zelf ook zo helder als kristal klinkt. Het is voor het eerst in maanden dat ze iets zegt waarin geen bitterheid of spijt doorklinkt. ‘Kijk, de bomen lijken op meisjes in gescheurde jurken door de manier waarop de schors erbij hangt en ze houden hun met sproeten bezaaide armen omhoog om een luifel te vormen die het verdwaalde meisje tijdens haar tocht zal beschermen. En als de zon door de bomen schijnt, valt het licht op de mistdruppeltjes die daardoor in kristallen veranderen... O!’ Sally grijpt mijn hand. Mijn hart begint zo heftig te bonzen dat ik even bang ben dat ze nóg een van haar ouders zal verliezen – een gedachte die me naast die lange rij getallen ‘s nachts wakker houdt en waardoor ik behalve de rekeningen van de supermarkt en de hypotheekaflossingen ook nog eens mijn eigen hartslag ga tellen. De polis van de levensverzekering is een van de polissen die Jude in het jaar voordat hij stierf als onderpand voor zijn leningen heeft gebruikt. Maar dan zie ik wat zij ziet. De lucht in het oosten is nog steeds donker en betrokken, maar in het westen is vlak boven de horizon een streepje zonlicht verschenen. De stralen daarvan vallen op de toppen van de bomen en op de tussen de bladeren verstopte waterdruppeltjes, die daardoor beginnen te twinkelen als kaarsen in een donkere kerk.

Ik kijk naar Sally en daar zie ik ook licht, het licht van verrassing dat van haar gezicht straalt. Daardoor verdwijnen heel even de donkere kringen onder haar ogen, de ruwe huid om haar mond,

de grof afgeknipte punten van haar kastanjebruine haar en de kapotte nagelriemen aan haar handen. Heel even is ze weer het schattige kind dat ik me van een jaar geleden herinner.

Behoedzaam start ik de auto en bid dat de motor voor de verandering eens meteen zal aanslaan... en dat gebeurt ook! Misschien is het hier inderdaad volmaakt, denk ik. 'Kun je je de rest van het verhaal ook nog herinneren?'

'Ja, maar vertel jij het maar. Dat deed je altijd zo mooi.'

'Oké,' zeg ik, hoewel ik mijn oren bijna niet kan geloven. Ik kan me de laatste keer dat ik volgens Sally iets goed heb gedaan niet eens meer herinneren. 'Nadat het verdwaalde meisje de Witte Heks tegenkwam, liep ze via het kristallen pad het bos in en aan het eind daarvan belandt ze bij het huisje van de heks. De heks biedt haar onderdak aan en zegt dat als ze een jaar voor haar blijft werken haar familieleden alles krijgen wat ze nodig hebben: een warm huis, genoeg te eten, rijke vrijers voor haar zusjes en mooie kleren voor haar moeder.

"Maar zullen ze me dan niet missen?" vraagt het meisje.

Dan legt de heks haar uit dat ze in haar plaats een fee zal sturen die sprekend op haar lijkt.'

'Het wisselkind,' zegt Sally.

'Ja. Het meisje moet alleen naar de oude rode beuk gaan die aan de rand van het weiland staat en een van de wortels opgraven...'

'Is dat een rode beuk?' vraagt Sally en wijst omhoog langs de heuvel naar een gat tussen de notenbomen, waar een enkele boom met wijnkleurige bladeren op een groen gazon voor een stenen landgoed in tudorstijl opdoemt. Ik huiver om een detail dat ik bij het voorlezen altijd wegliet: dat de bladeren van de beuk rood waren van het bloed van de wisselkinderen in de wortels. Dat gedeelte van het verhaal vond ik altijd griezelig, maar nu ga ik toch verder omdat ik geen minuut van Sally's aandacht wil verspillen.

'Ja,' zeg ik tegen haar. 'Het meisje begint te graven tot ze een knoestige wortel vindt die de vorm heeft van een baby. Die haalt ze uit de grond en wikkelt hem in een stukje katoen, dat ze van haar eigen jurkje scheurt...'

‘Daarom lijken de notenbomen ook op meisjes met gescheurde jurken,’ jubelt Sally. Ik werp een snelle blik op haar. Ze zit kaarsrecht en met glanzende ogen op haar stoel, met de witte snoertjes van de iPod als een wirwar op haar schoot. Net kale worteltjes, denk ik terwijl er een rilling over mijn rug loopt.

‘Goh, daar heb ik nooit aan gedacht,’ zeg ik. ‘En volgens mij kun je best gelijk hebben. Maar goed, de heks heeft dus tegen haar gezegd dat ze de wortel schoon moet spoelen met bronwater, niet met water uit de beek, maar de bron is ver weg en het meisje weet dat het veel moeite zal kosten om de emmer omhoog te krikken. Terwijl ze naar de bron loopt, moet ze de beek oversteken...’

Op datzelfde moment hobbelen de wielen van de Jaguar over een houten brug en Sally tinnert vol enthousiasme met twee handen op de ruit, waarbij de ringen aan haar vingers als losse tanden tegen het glas kletteren. ‘Hier is het, hier is het!’ roept ze uit. ‘En natuurlijk luistert het meisje – zoals al die domme meisjes in sprookjes – niet naar wat de heks heeft gezegd en spoelt de wortel af in de beek. En dan gaat ze terug naar het huis van de heks, waar ze samen met de wortel in één bed moet slapen. Jasses! Weet je nog hoe bang ik daarvan werd? Soms werd ik wakker en dan wist ik zeker dat die wortel in mijn bed lag en tot leven was gekomen. Maar het was altijd gewoon een van mijn eigen knuffels en dan moest pap komen om mijn hele bed na te speuren.’

‘En dan haalde hij zelfs de lakens eraf en schudde de dekens uit,’ zeg ik met opnieuw een snelle blik op Sally om te zien hoe ze reageert nu haar vader ineens in het verhaal opduikt. De psychotherapeut die ik voor haar heb geregeld zegt dat ik niet bang moet zijn om samen met haar herinneringen op te halen aan Jude, maar het resultaat is opnieuw dat ze ineens haar mond niet meer opendoet. Ze trekt haar schouders op, waardoor haar sleutelbeenderen helemaal uitsteken. Hoeveel is ze eigenlijk afgevallen sinds de dood van Jude? Wanneer heb ik haar voor het laatst normaal zien eten? Ze heeft bij het tentje in Rockland County waar we vanmorgen zijn gestopt bosbessenpannenkoeken besteld, maar daarvan heeft ze maar een halve opgegeten. Welk kind eet haar pann-

koek nou niet op? Ik vraag me af of ik nu nog iets over haar vader moet zeggen – bijvoorbeeld dat hij zoveel van haar hield dat hij alle bedden ter wereld wel had willen doorzoeken om er zeker van te zijn dat ze er veilig in kon gaan liggen, of dat het feit dat hij ineens op slag dood was en ons achterliet met schulden, tweede hypotheken en leningen met de levensverzekering als onderpand niet betekent dat hij niet van ons hield.

Maar ik ga gewoon dapper verder met het sprookje, terwijl de weg omhoog blijft lopen door een dicht naaldwoud dat even donker en geheimzinnig is als het bos waarin de heks woont.

‘In de ochtend is de wortel veranderd in een perfecte kopie van het meisje, tot en met de sproetjes op haar armen en de winkelhaak in haar katoenen jurk. De heks stuurt het wisselkind over het kristallen pad naar het huisje aan de rand van het bos waar de familie van het verdwaalde meisje woont, zodat het wisselkind haar plaats kan innemen. Het meisje blijft in het huis van de heks, waar ze ijverig haar best doet om het de oude heks naar de zin te maken. Ze doet niet alleen gewoon huishoudelijk werk, zoals koken en schoonmaken en de was, maar ze doet ook allerlei extra dingen om het huis van de heks mooier te maken. Ze spint de wol van de wilde berggeiten om er prachtige vloerkleden en wandtapijten van te maken. Ze trekt de gebroken ruitjes uit de vensters en maakt nieuwe van gekleurd glas in prachtige patronen, waardoor het licht dat binnenvalt op rondgestrooide juwelen lijkt. Ze haalt hout uit het bos en maakt daar behaaglijke stoelen en stevige tafels van. Ze graaft bij de beek klei op en boetseert vazen voor de wilde bloemen die ze in het veld plukt.

Maar hoe mooi het meisje het huis ook maakt, ze blijft toch iedere nacht dromen van haar eigen huis en telt de dagen tot haar dienstjaar bij de heks erop zit. Als die dag aanbreekt, geeft de heks haar de jurk terug die ze bij aankomst droeg en het stuk dat eruit is gescheurd, is gerepareerd met stof van puur goud. Dan gaan ze op de veranda zitten wachten tot het wisselkind terugkomt. Ze blijven de hele dag wachten. Ten slotte, als de avond is gevallen, kijkt de heks het meisje aan en vraagt: “U hebt die wortel toch

niet toevallig in stromend water afgespoeld? Want daarmee heb je het wisselkind gevleugelde voeten gegeven en zal het nooit terugkomen.”

Dat is niet het eind van het verhaal, maar wij hebben wel het eindpunt van onze reis bereikt. Helemaal boven aan de steile weg zie ik een bordje staan met het opschrift FLEUR-DE-LIS. Dat is de naam van het huisje dat ik volgens Ivy St. Clare samen met Sally zal mogen gebruiken – de gratis woonruimte die het me onmogelijk maakte om deze baan af te wijzen. (Niet dat ik, met mijn afgebroken studie Engels en een berg onbetaalde rekeningen, me zou kunnen permitteren om het even welke baan af te wijzen.)

We stoppen zonder iets te zeggen voor het huisje. Het ligt zo verborgen tussen de bomen dat het even duurt voordat ik het goed kan zien, maar dan begint langzaam maar zeker tot me door te dringen dat de leistenen dakpannen begroeid zijn met mos en dat er heel wat ontbreken. De ruwe grenen wanden zijn smerig en beschimmeld en het merendeel van de ruiten is gebarsten en bedekt met spinnenwebben. Een vrijstaande garage met een scheef dak leunt tegen de rechterkant van het huis. Dit zou het huis van de heks kunnen zijn voordat het verdwaalde meisje kwam opdagen om alles in orde te maken. De hut is nog steeds betoverd. Niets is opgeknapt. Sally's vader is nog steeds op zijn tweeënveertigste aan een hartaanval overleden en ik ben nog steeds de boze heks die het huis uit haar kindertijd – haar kasteel, haar koninklijk erfgoed – heeft verkocht, waardoor we nu verbannen zijn naar dit armoedige onderkomen. Ik kijk Sally aan, op zoek naar een spoor-tje van het licht dat ik een paar minuten geleden nog in haar ogen zag stralen, maar ze zit weer onderuitgezakt op haar stoel, stopt de oordopjes van de iPod in haar oren, klapt haar mobieltje open en zet haar zonnebril op. Vlak onder mijn ogen ben ik haar opnieuw kwijtgeraakt.